

- SZTAB POMORSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW -

Gdańsk, 3 października 2025 roku

Sz. P. Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Sz. P. Andrzej Domański
Minister Finansów i Gospodarki

Sz. P. Jan Grabiec
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Sz. P. Agnieszka Majewska
Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Sz. P. Posłowie i Senatorowie reprezentujący
województwo pomorskie

Szanowni Państwo,

Organizacje pomorskich przedsiębiorców współpracujące w ramach porozumienia „Sztab Pomorskich Przedsiębiorców” niniejszym apelem zgłaszają swoje uwagi dotyczące **projektu z dnia 01.09.2025 r. Ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw**

Szczególny nasz sprzeciw budzą propozycje przewidujące, że inspektor PIP będzie mógł jednostronnie przekształcić umowę cywilnoprawną (np. B2B, zlecenie, dzieło) w umowę o pracę, jeśli uzna, że spełnia ona przesłanki stosunku pracy z art. 22 § 1 Kodeksu pracy. Wola stron w planowanych rozstrzygnięciach została całkowicie pominięta. Tymczasem inne formy umów poza umową o pracę, służą w zmieniających się czasach dostosowaniu umów do oczekiwań stron, wolności w zarządzaniu swoim czasem, wyborem kontrahentów, niezależnością stron. Tendencje związane z wchodzeniem na rynek pracy nowych pokoleń wyraźnie wskazują na trend jakim jest, poza umową o pracę, wybór samozatrudnienia jako formy cieszącej się dużą popularnością np. w pokoleniu Z.

W opinii naszych organizacji wprowadzanie zapisów projektowanych w ustawie jest ogromnym nadużyciem zarówno wobec przedsiębiorców jak i obywateli chcących niezależnie kształtować swoje relacje umowne.

Obawy budzi fakt, że projekt nie zawiera szczegółowych kryteriów oceny sytuacji przez inspektorów. W efekcie:

- Rozstrzygnięcie będzie oparte na subiektywnej ocenie urzędnika.
- Może prowadzić do rozbieżności interpretacyjnych między poszczególnymi inspektoratami.
- Brak gwarancji rzetelnej i jednolitej praktyki orzeczniczej.

Zbyt szeroka, zbyt szybka wykonalność decyzji, potencjalnie wysokie sankcje, bez jasnych warunków i możliwości obrony, mogą być uznane za nieproporcjonalne. W szczególności natychmiastowa wykonalność decyzji administracyjnej, która tworzy obowiązki składkowo-podatkowe i zmienia status prawny umowy, może zostać zakwestionowana przed sądem administracyjnym lub konstytucyjnym jako nadmierna ingerencja.

Brak jasnych kryteriów oceny powoduje, że przedsiębiorcy/kontraktorzy mogą mieć trudności z obroną: kto i jak udowodni, że jednak umowa nie ma cech stosunku pracy. Może prowadzić to do arbitralności i nierówności w orzekaniu.

Brak szczegółowych kryteriów oceny sytuacji przez inspektorów rodzi także ryzyko nadużyć i rozbieżności interpretacyjnych między inspektoratami. Może to prowadzić do arbitralnych decyzji i utrudniać przedsiębiorcom obronę swoich praw.

Brak jasnych regulacji podatkowych i składkowych

Projekt wyraźnie rozdziela skutki – pracownicze są natychmiast, podatki/ZUS po odwołaniu – zawieszono, ale nie reguluje:

- Skutków podatkowych (PIT, CIT, VAT) – np. czy korekty obejmą okresy wstecz.
- Skutków składkowych wobec ZUS – czy przedsiębiorca i „przekształcony” pracownik będą odpowiadać za zaległości.
- Relacji do ulg podatkowych i składkowych (np. PIT-0, preferencyjny ZUS).
- Wpływu zmiany na prawa zasiłkowe pracownika.

W opinii Sztabu skutki podatkowe mogą być daleko idące z uwagi na braki regulacyjne, brak przewidywania w regulacjach różnorodnych zdarzeń i nieprzewidywalnych konsekwencji podatkowych szczególnie w obszarze CIT i VAT, zwłaszcza w odniesieniu do okresu sprzed wydania decyzji.

Projektowana ustawa w sposób nieadekwatny i rażąco ingeruje w rynek pracy i stosunków umownych. Skala zgłaszanych problemów nie stanowi uzasadnienia do tak radykalnych nowych przepisów. Zastrzeżenie budzą krótkie i restrykcyjne terminy odwoławcze ograniczające realną możliwość obrony i wnoszenia odwołań szczególnie w skomplikowanych sprawach i wnoszonych przez małe firmy.

Niepokoje również to, że nowe przepisy dopuszczają kontrole i przesłuchania online (art. 23 ust. 1a, art. 26 ust. 5–7). Nie określono jednak dla nich szczegółowych zabezpieczeń technicznych i proceduralnych, co powoduje ryzyko naruszenia prawa do obrony oraz wątpliwości co do wiarygodności zgromadzonych dowodów.

Projekt dwukrotnie podnosi górne granice mandatów i grzywien (np. art. 281–283 k.p.). Nie przewidziano mechanizmów kontroli proporcjonalności kary do skali naruszenia. Może to prowadzić do nadmiernych sankcji wobec mniejszych przedsiębiorców, a także niesprawiedliwego obciążenia i sporów co do proporcjonalności.

Zmiana kwalifikacji umowy może spowodować przekroczenie progu zatrudnienia 25 etatów i objęcie przedsiębiorcy – pracodawcy obowiązkami wobec PFRON, jak również innymi wynikającymi z kodeksu pracy w tym obowiązkami dotyczącymi prawa pracy wewnątrz firmy. To może przynieść wiele konsekwencji w postaci nowych sporów (pracownicze) na bazie nagle powstających obowiązków pracodawcy.

Na skutek decyzji zmianie może również ulec status pracodawcy np. z mikro na małego, co skutkuje z dnia na dzień wadliwością sprawozdań finansowych złożonych do KRS, utratą prawa do stosowania uproszczeń i innych rozwiązań dla tej grupy przedsiębiorców.

Podsumowując nasze organizacje zauważają wiele niedociągnięć i wad w przedmiotowym projekcie. Nauczeni doświadczeniem wdrożenia projektu Polski Ład obawiamy się tragicznych następstw dla całej rzeszy przedsiębiorców, pracowników i porządku prawnego. Następstw w postaci bałaganu jaki może nastąpić nie jesteśmy w stanie oszacować z uwagi na skalę niedopracowań w przedmiotowym projekcie Ustawy.

Zwracamy się z wnioskiem o wycofanie projektu z wszelkich prac i rozważenie wszystkich zgłoszonych przez przedsiębiorców uwag.

Z wyrazami szacunku,

Organizacje pracodawców z województwa pomorskiego:

- Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw,*
- Forum Pracodawców Północy,*
- Pracodawcy Pomorza,*
- Łoża Gdańska Business Centre Club,*
- Gdański Klub Biznesu,*
- Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza,*
- Kaszubski Związek Pracodawców,*
- Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców,*
- Polskie Stowarzyszenie Kobiet Biznesu.*